

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

N Á L E Z

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 74/2019-24

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 11. februára 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Mojmíra Mamojku a zo sudcov Petra Straku a Martina Vernarského (sudca spravodajca) prerokoval ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti PEhAES, a. s., IČO 00 155 764, Bardejovská 15, Ľubotice, zastúpenej advokátkou JUDr. Martinou Kožárovou Jenčovou, Slovenská 69, Prešov, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 119/2008 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo obchodnej spoločnosti PEhAES, a. s., na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 119/2008 p o r u š e n é b o l i .

2. Okresnému súdu Prešov p r i k a z u j e , aby v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 119/2008 konal bez zbytočných priet'ahov.

3. Obchodnej spoločnosti PEhAES, a. s., p r i z n á v a finančné zadost'učinenie v sume 3 000 € (slovom tritisíc eur), ktoré j e Okresný súd Prešov p o v i n n ý zaplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Okresný súd Prešov j e p o v i n n ý uhradiť obchodnej spoločnosti PEhAES, a. s., trovy právneho zastúpenia v sume 346,26 € (slovom tristoštyridsaťšesť eur a dvadsaťšesť centov) na účet jej právnej zástupkyne JUDr. Martiny Kožárovej Jenčovej, Slovenská 69, Prešov, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutého konania a s'ťažnostná argumentácia

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. III. ÚS 74/2019-7 z 29. októbra 2019 prijal na ďalšie konanie ústavnú s'ťažnosť obchodnej spoločnosti PEhAES, a. s., IČO 00 155 764, Bardejovská 15, Ľubotice (ďalej len „s'ťažovateľka“), podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 119/2008 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

2. Z obsahu ústavnej s'ťažnosti vyplynulo, že s'ťažovateľka je na základe žaloby z 18. apríla 2008 stranou konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 13 C 119/2008, v ktorom sa ako žalobkyňa domáha určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam v katastrálnom území Prešov, vypratania týchto nehnuteľností a vydania bezdôvodného

obohatenia. Okresný súd uznesením zo 4. novembra 2008 konanie prerušil do právoplatného skončenia konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 9 C 126/2003. Následne v roku 2012 pokračoval v konaní a 26. júna 2013 rozhodol vo veci meritórnym rozsudkom. Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“) ako odvolací súd uznesením z 26. júna 2014 rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Okresný súd opäť vo veci rozhodol 24. júna 2016 v poradí druhým rozsudkom, ktorý bol sťažovateľke doručený až 19. júna 2017. Aj tento rozsudok okresného súdu bol na základe odvolania sťažovateľky zrušený uznesením krajského súdu z 25. januára 2018 a vec bola vrátená okresnému súdu na nové rozhodnutie. Okresný súd po vrátení veci rozhodol rozsudkom z 15. mája 2018 o zamietnutí žaloby, písomné vyhotovenie rozsudku však sťažovateľke do dňa podania ústavnej sťažnosti nedoručil.

3. Sťažovateľka v odôvodnení ústavnej sťažnosti najmä uviedla:

„V danej právnej veci je zrejmé, že napriek tomu, že od podania žaloby uplynulo viac ako 10 rokov, nie je doposiaľ právoplatne rozhodnuté. Je pravdou, že v čase od roku 2008 do roku 2012 bolo konanie prerušené a súd z toho dôvodu nekonal. Poukazujeme však na nález Ústavného súdu SR, sp. zn. I ÚS 21/2000 z 20.09.2000, podľa ktorého zo žiadneho ustanovenia Ústavy SR nemožno vyvodiť, že prerušením konania jeho účastník stráca právo na to, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prieťahov...“

Z hľadiska náročnosti nepovažujeme uvedené konanie za náročné. Ide o konanie o určenie vlastníckeho práva v súvislosti s odstúpením od kúpnej zmluvy. V danom prípade nie je potrebné ani vykonanie rozsiahleho dokazovania (napr. znalecké dokazovanie, vypočutie väčšieho množstva svedkov a pod.), ide skôr o právne posúdenie veci, pritom krajský súd už vyslovil svoj právny názor vo svojich zrušujúcich uzneseniach. Preto nie je možné dĺžku konania odôvodňovať náročnosťou veci. Poukazujeme na to, že prieťahy v konaní vznikli predovšetkým v roku 2016, keď súd po vrátení veci z odvolacieho konania 2 roky vo veci nekonal, rovnako tak po vyhlásení v poradí druhého prvoinstančného rozsudku, ktorého písomné vyhotovenie bolo účastníkom doručené až po roku a v súčasnosti, keď rozsudok vyhlásený dňa 15.05.2018 doposiaľ nebol vyhotovený v jeho písomnej forme.

... Vzhľadom na uvedené potom považujeme za dôvodné konštatovať, že viac ako 10 rokov trvajúce rozhodovanie súdu je nutné posudzovať ako neodôvodnené prietahy v súdnom konaní, ktoré neboli spôsobené ani zložitou veci ani správaním účastníkov, ale výlučne postupom okresného súdu, ktorý bol vo viacerých obdobiach nečinný, prípadne aj neefektívnou činnosťou súdu, keďže prvý rozsudok súdu 1. inštancie bol zrušený z dôvodu jeho nepreskúmateľnosti a druhý z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci.

... Poukazujeme na to, že v dôsledku dlhotrvajúceho rozhodovania súdu je žalobca už viac ako 10 rokov stave právnej neistoty. Súdy za takúto dlhú dobu neboli schopné právoplatne vyriešiť danú situáciu, prvostupňový súd nerešpektuje záväzný právny názor odvolacieho súdu a opakovane zamietá žalobu z dôvodu premlčania nároku.

Preto považujeme požadované finančné zadosťučinenie za opodstatnené a primerané s poukazom na dĺžku konania a povahu právnej veci. “

4. Vzhľadom na uvedené sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd rozhodol o porušení jej v záhlaví označených práv postupom okresného súdu v napadnutom konaní, aby prikázal okresnému súdu v napadnutom konaní konať bez zbytočných prietahov a sťažovateľke priznal finančné zadosťučinenie v sume 10 000 € a náhradu trov konania.

II.

Vyjadrenie okresného súdu a ďalšie podania sťažovateľky

5. Na výzvu ústavného súdu sa podaním sp. zn. 1 SprO 1583/2019 zo 4. decembra 2019 doručeným ústavnému súdu 6. decembra 2019 vyjadril k ústavnej sťažnosti predseda okresného súdu, v ktorom uviedol: „... v danej veci bol rozsudok vo veci vedenej pod sp. zn. 13C/119/2008 zo dňa 15.05.2018 expedovaný dňa 29.10.2019. Voči Mgr. Petrovi Revickému som podal návrh na disciplinárne konanie v máji 2019, obsahom ktorého je aj nenapísanie tohto rozsudku.“

6. Predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení zároveň uviedol, že netrvá na ústnom pojednávaní v konaní o prijatej ústavnej sťažnosti.

7. Právna zástupkyňa sťažovateľky na základe výzvy ústavného súdu reagovala na vyjadrenie predsedu okresného súdu vo svojom podaní doručenom ústavnému súdu 18. decembra 2019, v ktorom uviedla:

„... vzhľadom na obsah vyjadrenia predsedu Okresného súdu Prešov nezaujímame žiadne stanovisko k tomuto vyjadreniu. Na podanej ústavnej sťažnosti, aj vzhľadom na toto vyjadrenie, trváme.“

8. Právna zástupkyňa sťažovateľky zároveň vyslovila súhlas *„s prejednaním veci bez ústneho pojednávania“*.

9. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde upustil od ústneho pojednávania v danej veci, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

III.

Relevantná právna úprava a judikatúrne východiská ústavného súdu

10. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

11. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

12. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

13. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

14. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

15. Sťažovateľka sa svojou ústavnou sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ku ktorému malo dôjsť postupom okresného súdu v napadnutom konaní.

16. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 90/2010).

17. Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov (i práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote) je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním vecí na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04, IV. ÚS 365/04).

18. Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Táto povinnosť súdu a sudcu vychádzala predtým z niektorých ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), a to § 6, § 100 ods. 1, § 117 ods. 1 a § 119 ods. 1 OSP, ktorý platil do 30. júna 2016,

a v súčasnosti vychádza najmä zo zásady vyplývajúcej z čl. 17 a § 157 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“).

19. V zmysle čl. 17 CSP „*súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb*“ a v zmysle § 157 ods. 1 CSP „*súd postupuje v konaní tak, aby sa mohlo rozhodnúť rýchlo a hospodárne, spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania*“.

IV.

Posúdenie vecí ústavným súdom

20. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou ESĽP v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj ústavnú sťažnosť sťažovateľky.

21. Posúdením napadnutého konania podľa prvého kritéria ústavný súd dospel k záveru, že preskúmané konanie, ktorého predmetom je návrh na určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, návrh na uloženie povinnosti vypratať nehnuteľnosti (byt) a návrh na vydanie bezdôvodného obohatenia, nie je po právnej ani skutkovej stránke zložitý, a to aj napriek kumulácii viacerých návrhov. Obdobné spory tvoria štandardnú súčasť rozhodovacej agendy okresných súdov, pričom k tejto problematike existuje v zásade ustálená judikatúra všeobecných súdov. Na doterajšiu dĺžku napadnutého konania preto nemala vplyv zložitosť veci.

22. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľky v napadnutom konaní, ústavný súd nezistil podstatnú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jej ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v predmetnom konaní k zbytočným priet'ahom. Na ťarchu sťažovateľky z pohľadu zbytočných priet'ahov možno pripísať len skutočnosť, že nehájila dostatočne svoje práva v napadnutom konaní v zmysle zásady „*vigilantibus iura*“, keď v jeho priebehu vôbec nevyužila sťažnosť namietajúcu priet'ahy adresovanú predsedovi súdu a tieto namietala až ústavnou sťažnosťou.

23. Ústavný súd v súvislosti so správaním sťažovateľky poukazuje aj na okolnosť, že priebeh konania pred okresným súdom bol viackrát charakterizovaný využitím procesných dispozičných oprávnení sťažovateľky, ktoré na strane okresného súdu vyvolali povinnosť reagovať predpísaným spôsobom na tieto procesné návrhy (čiastočné späťvzatie žaloby z 3. septembra 2012, rozšírenie žaloby z 5. júna 2013, dôvodne podané odvolania sťažovateľky proti dvom meritórnym rozsudkom). Podľa právneho názoru ústavného súdu využitie možností daných sťažovateľovi procesnými predpismi na uplatňovanie a presadzovanie jeho práv v súdnom konaní môže síce spôsobiť predĺženie priebehu konania, nemožno ho však kvalifikovať ako postup, ktorého dôsledkom sú zbytočné priet'ahy (m. m. I. ÚS 31/01). Zároveň dĺžku konania, ktorá je dôsledkom úkonov jeho účastníkov alebo ich nečinnosti, nemožno považovať za dôvod na vyslovenie zbytočných priet'ahov v prípade, keď súd o procesných návrhoch sťažovateľa konal a rozhodoval bez zbytočných priet'ahov (napr. II. ÚS 41/00).

24. Napokon ústavný súd hodnotil postup okresného súdu z hľadiska existencie zbytočných priet'ahov v doterajšom priebehu konania a konštatuje, že vzhľadom na doterajšiu dĺžku napadnutého konania nepovažoval za potrebné podrobne skúmať postup okresného súdu, pretože aj skutkovo či právne náročnejšia občianskoprávna vec nesmie trvať takú dlhú dobu. Z predloženého súvisiaceho spisu okresného súdu vyplýva, že návrh na začatie konania bol okresnému súdu doručený 21. apríla 2008. Uznesením zo 4. novembra 2008 okresný súd konanie prerušil do právoplatného skončenia konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 9 C 126/2003, predmetom ktorého bolo určenie neplatnosti časti zmluvy o prevode vlastníctva k bytu. Po právoplatnom skončení označeného konania (7. decembra 2011) okresný súd konal vo veci v zásade plynulo

a rozsudkom z 26. júna 2013 žalobu zamietol. Tento rozsudok okresného súdu bol na základe odvolania sťažovateľky zrušený odvolacím súdom a vec bola vrátená okresnému súdu na nové konanie. Okresný súd bol vo veci dlhodobo nečinný v období po vrátení veci odvolacím súdom, teda od 24. júla 2014 do 2. júna 2016, keď zaslal vyjadrenie žalovaných sťažovateľke (teda 22 mesiacov). Následne okresný súd na pojednávaní konanom 24. júna 2016 vyhlásil vo veci ďalší meritórny rozsudok, ktorý bol vypracovaný a zaslaný stranám sporu až 14. júna 2017, teda po roku od jeho vyhlásenia. Aj tento v poradí druhý meritórny rozsudok bol odvolacím súdom zrušený a vec bola vrátená okresnému súdu na nové konanie (26. februára 2018). Okresný súd na ostatnom pojednávaní konanom 15. mája 2018 vyhlásil vo veci v poradí tretí meritórny rozsudok, ktorým opäť žalobu zamietol. Pri jeho doručovaní okresný súd postupoval opäť s prieťahmi, keď ho zaslal stranám až 29. októbra 2019 (teda po vyše 17 mesiacoch). Proti označenému rozsudku podala sťažovateľka odvolanie.

25. Z uvedeného prehľadu úkonov okresného súdu v napadnutom konaní vyplýva, že okresný súd bol vo veci opakovane dlhodobo nečinný, pričom uvedené obdobia nečinnosti okresného súdu (v celkovej dĺžke 51 mesiacov) bez akýchkoľvek zákonných dôvodov treba považovať za zbytočné prieťahy v konaní. Osobitne kriticky v tomto smere ústavný súd hodnotí dlhodobé otáľanie okresného súdu s písomným vyhotovovaním rozhodnutí (rozsudok vyhlásený 24. júna 2016 – 12 mesiacov, rozsudok vyhlásený 15. mája 2018 – viac ako 17 mesiacov).

26. Ústavný súd konštatuje, že nielen nečinnosť, ale aj nesprávna, nesústredená a neefektívna činnosť všeobecného súdu môže zapríčiniť porušenie ústavou (dohovorom) zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, a to v prípade, ak jeho činnosť nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli ktorým sa sťažovateľ na neho obrátil s návrhom, aby o jeho veci rozhodol (m. m. I. ÚS 688/2014).

27. O neefektívnej činnosti okresného súdu svedčí tá skutočnosť, že dva meritórne rozsudky okresného súdu boli odvolacím súdom zrušené (z toho jeden rozsudok z dôvodu jeho nepreskúmateľnosti) a aj v poradí tretí meritórny rozsudok napadla sťažovateľka odvolaním. Vec tak nie je ani po takmer dvanástich rokoch trvania napadnutého konania právoplatne skončená.

28. Uvedenú nečinnosť a neefektívnu činnosť okresného súdu v napadnutom konaní treba považovať za zbytočné prietahy v konaní, ktoré sú z ústavnoprávneho aspektu netolerovateľné. Ústavný súd preto konštatuje, že v napadnutom konaní došlo k prietahom, ktoré neboli spôsobené zložitou vecí ani správaním sťažovateľky, ale najmä v dôsledku postupu okresného súdu. Už samotná dĺžka trvania konania pred okresným súdom (dvanásť a pol roka) sama osebe signalizuje porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote. Z uvedených dôvodov ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní, tak ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto rozhodnutia.

V.

Prikázanie vo veci konať a priznanie primeraného finančného zadost'učinenia

29. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak porušenie práv alebo slobôd vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

30. Podľa § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže prikázať, aby ten, kto porušil základné práva a slobody sťažovateľa svojou nečinnosťou, vo veci konal.

31. V nadväznosti na výrok o porušení označených práv a v záujme efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľke ústavný súd v bode 2 výroku tohto rozhodnutia prikázal okresnému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať v predmetnej veci bez zbytočných prietahov, zohľadňujúc skutočnosť, že označená vec nebola v čase rozhodovania ústavného súdu o ústavnej sťažnosti sťažovateľky právoplatne skončená.

32. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

33. Podľa § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže priznať sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie, ak o to požiadal.

34. Podľa § 123 ods. 2 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, v ústavnej sťažnosti uvedie rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

35. Podľa § 135 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd prizná sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie, orgán verejnej moci, ktorý porušil základné práva a slobody sťažovateľa, je povinný sťažovateľovi priznané finančné zadosťučinenie zaplatiť do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

36. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti žiadala o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 10 000 € vzhľadom na „*dĺžku konania a povahu právnej veci*“.

37. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovriešenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04).

38. Pri určení primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných EŠLP, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

39. Vzhľadom na doterajšiu dĺžku napadnutého konania, ktoré nie je dosiaľ právoplatne skončené, berúc do úvahy všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľky, najmä neodôvodnenú nečinnosť okresného súdu v trvaní 4 rokov a troch

mesiacov, ako aj okolnosť, že v napadnutom konaní sa sťažovateľka nepokúsila chrániť svoje práva podaním sťažnosti na postup súdu adresovanej predsedovi okresného súdu, ústavný súd považoval priznanie sumy 3 000 € pre sťažovateľku za primerané finančné zadost'učinenie podľa § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde.

VI.

Trovy konania

40. Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľky, ktoré jej vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom.

41. Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania.

42. Ústavný súd podľa § 1 ods. 3 a § 11 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov priznal sťažovateľke náhradu trov konania v sume 346,26 € z dôvodu trov právneho zastúpenia, a to za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2019 (príprava a prevzatie vecí a písomné vyhotovenie ústavnej sťažnosti) v hodnote po 163,33 € vrátane dvoch režijných paušálov v hodnote po 9,80 €. Náhradu za tretí úkon právnej služby – stanovisko k vyjadreniu okresného súdu doručené ústavnému súdu 18. decembra 2019, ústavný súd sťažovateľke nepriznal, pretože obsah doručeného stanoviska nepovažoval za taký, ktorý by prispel k bližšiemu objasneniu posudzovanej veci.

43. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný uhradiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľky (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 CSP) v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

44. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. februára 2020

Mojmír Mamojka
predseda senátu